

Asia: VN/1752/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen täydentämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Laki jätelain muuttamisesta ja pykäläperustelut

9 §. Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

-

22 §. Valtion viranomaiset

-

24 a §. Markkinavalvonta

-

25 §. Muut valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontavirastolle on säädetty uudeksi valvontatehtäväksi PPWR:n 27 ja 29-31 artiklan valvonta. Artiklat koskevat pakkausten uudelleenkäyttöjärjestelmiä sekä uudelleenkäyttötavoitteita ja niiden raportointia. Hallituksen esitysluonnoksessa on huomioitu LVV:n lisäresurssitarve valvonnalle sekä tietojärjestelmille. LVV pitää lisäresursseja välttämättöminä uusien valvontatehtävien toteuttamiseksi. Resurssien puute vaarantaisi myös nykyisten valvontatehtävien toteuttamista. Esitysluonnoksessa ei ole tarkemmin esitetty, mitä LVV:n valvontatehtävä pitäisi sisällään, esimerkiksi edellyttääkö valvonta uudelleenkäyttöjärjestelmien rekisteröintiä. Myös raportoinnin ja mahdollisen rekisteröintimenettelyn maksullisuus tulee huomioida jatkovalmistelussa. On myös varmistettava, että viranomaisella on käytettävissä tarvittavat tiedot PPWR:n 31 artiklan mukaisen raportointivelvoitteen täyttämiseksi.

46 §. Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

-

48 §. Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Esitysluonnoksen mukaan tuottajavastuu ei koskisi paalirehupakkauksia, jotka kerätään ja kierrätetään muiden maatalousmuovien kanssa. LVV puoltaa rajausta, koska kyseiset pakkaukset on

tehokasta kerätä yhdessä muiden maatalousmuovien kanssa. Jatkossa on tärkeää varmistaa, että valtaosa paalimuoveista päätyy vapaaehtoisen järjestelmän kautta kierrätettäväksi.

52 §. Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi ja jätteen synnyn ehkäisemiseksi

Lupa- ja valvontavirasto puoltaa sitä, että PPWR:n 51 artiklan 3 kohdan edellyttämän, jätteen syntymisen vähentämistä ja ehkäisemistä koskevien toimien rahoituksen taso jätetään tässä vaiheessa tarkemmin säätämättä. Tällä hetkellä ei ole riittävästi tietoa mahdollisista toimista ja niiden kustannuksista, joten kustannustason määrittely olisi hankalaa. Kiinteä rahoituksen taso voisi johtaa siihen, että varoja käytettäisiin tehottomiin tai epätarkoituksenmukaisiin toimiin. Jatkovalmistelussa asiaa tulisi selvittää tarkemmin. Säädos on ongelmallinen erityisesti juomapakkausten palautusjärjestelmille, joiden toimialana on ainoastaan pakkausten kierrättäminen materiaalina, ja uudelleenkäytön edistäminen ei suoraan sisälly omaan toimialaan.

55 §. Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

-

61 §. Eräiden tuotteiden tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä vaadittava vakuus

Tällä hetkellä tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta säädetään jätelain 64 §:ssä. Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvouvoista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. PPWR:n 47 artiklan 6 kohdan edellyttämä vakuus säädettäisiin jätelain 61 §:ssä ja olisi osittain päällekkäinen 64 §:n vaatimusten kanssa. Hallituksen esityksessä tulisi tarkastella näiden pykäliden välistä suhdetta tuottajayhteisöjen toiminnan kannalta erityisesti siten, että vaikuttaako 61 §:n mukainen vakuus 64 §:n toteutumisen arviointiin.

63 §. Tuottajayhteisön toiminta

Kansallisessa lainsäädännössä (VnA pakkauksista ja pakkausjätteistä) edellytetään, että tuottajayhteisön on sallittava seurantatietojen toimittaminen kevennettyinä sellaiselta pakkauksen tuottajalta, joka saattaa markkinoille vähemmän kuin 50 tonnia pakkauksia vuodessa. PPWR:n 44 artiklassa on vastaava vaatimus, mutta raja pakkausten markkinoille saattamiselle on 10 tonnia. Hallituksen esityksessä tulisi selvittää raportoinnin muutoksen aikataulua ja varmistua siitä, että PPWR:n siirtymäajat huomioiden nykyinen VnA:n pykälä kumotaan vasta, kun PPWR:n uusi velvoite astuu voimaan.

63 a §. Tuottajien maksusuudet ja niiden mukauttaminen

-

66 a §. Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

PPWR:n 45 artiklan 3 kohta edellyttää toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan nimeävän valtuutetun edustajan kussakin jäsenvaltiossa, jossa se asettaa suoraan loppukäyttäjän saataville pakkauksen tai pakatun tuotteen. Lisäksi jäsenvaltiot voivat säätää, että kolmansiiin maihin sijoittautuneiden tuottajien on vastaavasti nimettävä valtuutettu edustaja. LVV:n käsityksen mukaan hallituksen esityksen pykäläkohtaisissa perusteluissa on näiden vaatimusten osalta ristiriitaisuuksia. HE:ssä ei myöskään ole esitetty sitä, millä perusteella kansallisesti ei säädetä valtuutetusta edustajasta kolmansien maiden osalta ja onko jatkovalmistelussa tähän tarkoitus ottaa kantaa.

68 §. Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

-

101 §. Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

-

102 §. Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

-

122 §. Tiedonsaantioikeus

-

126 §. Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

128 §. Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

144 §. Maksut

-

Laki verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain 1 ja 17 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut

1 §. Digitaalisten palvelujen koordinaattori ja muut toimivaltaiset viranomaiset

-

17 §. Eräiden verkkoalustojen tarjoajien seuraamusmaksut

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 23 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut (HE-luonnos luku 7)

23 § Markkina- ja kilpailuvalvonta

-

Muut kommentit

Mahdolliset muut kommentit HE-luonnokseen

-

Aunola Tuomo
Pirkanmaan ELY - Lupa- ja valvontavirasto, Ympäristöosasto,
Kiertotalousyksikkö